ԻՐՉԻՆՃԻՒ—ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ—105 ՃՈՒՄԱ—ԷՐԹԷՍԻ 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ—1855

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշպա Մէճմուայը Հալատոս, հէր հաֆթա Ճումա էրթէսի կիւնէրի տաղթրլաճաղ սրը։

Սէնէսի բէշին օլարագ	120	ղրշ.
Ալթը այլըղը քէպալիք	65	–
Իւչ այլըղը քէպալիք	35	–
Վէ պիր նումէրասը	5	–

Տաշրալար իշլեն պէհէր նումէրասընա 20 փարա քասթա մասրաֆը ղամի օլունուր։

Իլանթէրն պէհէր սրբասը պիր տէֆալըգ 60 փար
Իքի տէֆա իշլեն պէհէր տէֆասրնա . . 40 „
Իւչ տէֆա իշլեն պէհէր տէֆասրնա . . 30 „
Իւչ տէֆատան զիատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանթի իշլեն այրրճա բաղարրլըգ օլունուր։
Տաշրատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանթերն ըսթամբուլ մէսարիֆիլիի, կէօնտէրէնկէրին իւզրինէ օլատուզուն մահալէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԿԻՅԷ, ՊԼԻԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԼԱՏԸ ՆԱՖԻԼԱՅԸ ՍԱՅՍԻԼԻՅԷ ՄԻՒՍԱԼԻՆ ԳԱՂԱՋԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԹԷՊՐԻՔՆԱՄԷՅԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Օ.ԼՍՐԱԷ ԼԻՖԱԱԷ օլուՆաճաղը վէճՀ լէ զաթը հաղրէթը շահանէ պու տէֆա Աէվասթօքոլ ֆիւթուհաթընաան ուօլայը, տուէլը միւթէֆիգէ սէրասքէրլէրինէ պիրէր պէօյիւք նշան վէ միւճէվհէրլի գըլաճ կէօնտէրիպ պիրէր նամէյի մախսուս իլէ քէնարլէրինի վէ ասքէրլէրինի թալիֆի պույուրմուշ օլսուզուն, նամէյը հիւմայունու մէդքիւր Ֆրանսըզճաան թէրճիւմէ օլունարագ, զաղէթամըզա տախի պէր վէճՀը աթի մուալի տէրճ օլունմուշ տուր։

« Մարէշալ ճէնապէրի։ »

» Միւթէֆիգի խաս վէ մուազզամըզ օլան զաթը հաղրէթը իմքէրաթօրինին, զեյրի գօմանտանընը տա օլան ճունուտու զաֆէրմէվուտի, պիլ ճիւմլէ ասքիրի միւթէֆիգէ իլէ շու ֆիւթուհաթը ճէլիլէյէ մաղհար օլսուգտա, զայրէթ վէ շէճաէթլէրի շան վէ իգպալը ճէլիլ իլէ զնվէրեաֆէթէ օլմուշ տուր։

» Իմտի թէրաֆը Շահանէ միլտէն վէ պիլ ճիւմլէ թէպասմըզտան կէրէք զաթը ասիլանէլէրի վէ պիլ ճիւմլէ ասքիրի նուսրէթ մուէսսիրլէրի վէ կէրէք միւթէֆիգի մու ֆախխամըզը օլան Ինկիլիզ վէ Սարտէնիա տէվլէթլէրինին տախի ճունուտու զաֆէրնումուտէրի, խասսէթէն թէպրիք օլունուր։

» Շէճաէթը ֆայիգէնիզ կէրէք մէմալիքիմիզատ վէ կէրէք վէթանը նըզտա պու վէճՀ իլէ աքս էնտաղը ոլաթ իւ շէօհրէթ օլուպ պիթիւն ճիհան տախի, պէնտը իթթիֆագ լէ միւթէֆիտա օլան պու մէմալիք մէրտլէրինին, տիարը զուրպէթատ իզհար իթթիֆագլէրի շէճաաթը գահրամանլարընը միւթէհայիր օլմագտա տրը։

» Մուհասէրէսի, թէվարիխի հարպկէնին զեյվէրը սէրլէվհէսի օլաճագ, պու գալէլէրին ֆէթհի, պու շէճաէթը գահրամանլարընը ճիւմլէտէն զեյատէ բէհլինի հիւսնիւ միւքեաֆ ֆաթ օլուպ, վէթանլարընըզտա տախի էսէրի տայիմ վէ էպէտի օլաճագ տրը։

» Իշ պու թէպրիքնամէյը հիւմայունիմիզի համիլ օլան, Տարը շուբայը ասքէրլէրիմիզ բէիսի սաատէթլու Լիֆաթ բաշա հաղրէթլէրի, թէպրիք վէ թէհնիյէթը Շահանէմիզի սիզլէրէ շէֆահէն տախի պէյան իսթէճէք տիր։

» Ճիւմլէնիզ հագգընտա, պարի » թաալա հաղրէթլէրինին հիմայէթը » սամէտանլարընի թէմէնի խաս » ըիմ։ »

Զըրաղան սէրայը, ١٧ մուհարրէմ ١٢٧٢
14 սեպտեմբեր բուսի. 1855

Աէվասթօքոլ ֆէթհինտէն պէրիւմէմալիքի Շահանէտ վէ Լիւրոբատա ճիւմլէնին պիլա սապը մուհթաղը օլսուզու իքի պէօյիւք մէսէլէ վար, պիրիսի հարպէ միւթաալիգ օլուպ, Ռուսիա ասքէրի Աէվասթօքոլուն Շէմալ թէրաֆընտա, Զէրնայատա, Սիմֆէրօքօլտա եսխատ տահա տօղրուսու Ղըրըմտա պու գըշին տուրբասիկէճէք մի, վէ օվա վէ սահրալարընի պիրինտէ պիր պէօյիւք մէյտան ճէնկի տահա օրմայաճաղ մը սիվալի. վէ տիկէրի տախի բօլթիգայա միւթալիգ օլուպ, Աէվասթօքոլուն ֆէթհինտէն սօղրա միւսալէհէ միւքին վէ գօլայ օլմաղ մը սիվալի տիր։ Իքիսինէ տախի ադլըմըզըն էրտէսի մէրթէպէտէ ճէվապ վէրէլիմ։ Ռուսիա տէվլէթի տուէլը միւթէֆիգէտէն պարըշ թալեպ իթթիֆաքճէ ճէնկին մէքս օրմայաճաղը աշքիսար իսթիկնանէն, վէ Աէվասթօքոլ գալէլէրի տախի ֆէթհ օլմուշ օլսուզուն տան միւթէֆիգէ ասքէրինին մուամէլաթը թասլիսաթը մասլահաթատան մէյատան ճէնկի օլաճագ տրը. հալ պու քի պու մէյատան ճէնկի եալընըզ միւթէֆիգէ ասքէրինին մէյատանա չըգմասը իլէ հասրլ օլմայրպ, Ռուսիալըլարը տախի օվայա էնմէսինէ միւհթաճ պուլունմուշ տուր։ Ընճագ Ռուսիալըլարը հարէքէթինէ վէ Ինքիրման վէ Զէրնայա ճէնկլէրինտէ կիրիֆթար օլսուգլարը հաղմէթէ նազարէն, Ղըրըմտա պիր տախի սիւրէթը թէարրիւզատ ճէնկ իթմէլէրի մէմուլ օլմայրպ, թէրթիպլէրի միւճէրրէտ քէնտիլէրինի մուհաֆազա իսթէրէք, թէտաֆի ճէնկինէ տէվամ իթմէք օլսուզու աղնաշըլմըշ տրը, իշթէ պու սէպէպտէ մէպնի Ռուսիալըլար Ինքիրմանտան Մաքէնզի վէ Պայտարա գատար նէ գատար տիք թէրբէ վէ ուշուրումլար վար իսէ օրալարա իսթիհքեամ վերիպ, վէ թօփ տիզնպ եիւզլէրինի Աէվասթօքոլ վէ արգալարընը Սիմֆէրօքօլա չէվիրիպ եիւզտէն տիւշմէնէ վէ արգատան իմտատ վէ լէվազիմաթէ մուհթաղը օլմագտա տրըլար. տուէլը միւթէֆիգէ սէրասքէրի Ռուսիա օրտուլարընընն պուլունտուգլարը մէվ գելէրի պիր գաչ տէֆա վէ պիզզաթ քէշֆ իտիպ, մայէթլէրինտէ օլան շէճաէթլու ասքէրտէն հէր ֆիթուհաթ մէմուլ իսէ տէ, Ռուսիալըլարը հիւճիւմ իլէ պիրէր պիրէր թէրբէ-լէրտէն գօվանագ եէրտէ Պայտար թէրաֆընտան տօղաշըպ վէ արգալարընը քէսիպ տօղրու Սիմֆէրօքօլ իւզէրինէ եիւրիւմէյի թէրճիհ իմիշլէր, վէ պունուն թէտարիքեաթը տախի կէօրիւլէրէք տէրտէսթը իճրա պուլունտուղու տախի միւթէվաթը տրը։ Վագտա Ղըրըմ օրտուլարընն մէրքէզի շիմալիքի հալտէ Սիմֆէրօքօլ պէլտէսի օլուպ զախիրէ, միւհիմմաթ, խասթախանէ վէ հէր նէվ մահզէնէլէր, վէ Իէրէգոբ եանի Օր գաբուսու եօլու տախի պու ճանիպտէ օլսուզունան, զեյրտէ տախի իշար օլունաճաղը վէճՀիլէ, պու մահալը միւսթահքեմ միւթթէֆիգէ ասքէրի էլինէ կէչմէյի կիպի, պէրի թէրաֆտա գալան Ռուսիա ասքէրի. օրտուլարը վէ գալէլէրի եա միւթաաճէլէն գաչմագ վէ եա տախի սիլահլարընը պրագըպ թէսլիմ օլմայա միւհթաճ օլաճագլար տրը։

Օ.անը աճիգանէմիզճէ Ղըրըմ հագգընտա պունատան պաշգա պիր թէտպիր վէ թէրթիպ եօք տուր, ըաքին մէվսիմ գըշա եագըն օլսուզունան, պունուն իճրասը միւքին մի տիր չամուր, եաղմուր վէ ատուգլար պաշլատրըզը հալտէ, օրտու ապըրըզը իլէ օթուզ գըրգ սաաթ մէսաֆէյէ կիտիլէպիլիր մի, վէ մուվաֆֆագիյէթ հասրլ օլմամասրը հալտէ գէլայրըգլա կէրի տէօնիւլէպիլիր մի, էլ հասրլ Ղըրըմ օրտուսունուն պու սէնէլիք ճէնկ մուամէլաթը տախի խիթամ օլաճագ մը օլմայաճագ մը, բէք եագընտա ֆիիլիյաթի իլէ աղնաշըլաճագ օլսուզունան պունա մունթաղը օլմաղըզ, վէ պու հարպ մէսէլէսինին ճէվապը հագգընտա պունատան պաշգա տէյէ ճէյիմիզ օլմայրպ, ֆագաթ իլավէմիզտէ Աէվասթօքոլ հավատիսաթընա տախի միւրաճաաթ պույրուլմասը նէյագ օլունուր։

Կէլէլիմ բօլթիգա մէսէլէսինէ կէրէք տուէլը միւթէֆիգէնէն վէ կէրէք Ռուսիանըն կէօզէ կէօրիւնիւր մուամէլաթընա շիմալիյէ տէք միւսալէհէյէ տէլալէթ իսէճէք հիչ պիր ըշբ կէօրիւնէմէմիշ տիր, իքի թէրաֆ տախի նամուսա վէ օլան թէլէֆէ մուվաֆֆըգ պիր պարըշա սիլահը էլտէն պրագաճագ օլսուգլարընտան, եալընըզ պու միւլահաղա միւսալէհէնին միւնքինսիզ օլսուզունու պէյան իսէր։ Պու ճիւմլէ Լիւրոբանըն էն պէօյիւք էն միւթէպէր զաղէթալէրի տախի պու պապտէ իքի ֆիքիրլի տիրլէր, իչէրինտէ հէմ ճէնկի վէ հէմ սուլհու միւմքին կէօրինէր վար, պու վէճհիլէ մէդքիւր զաղէթալէր իքի գըսմա թապսիմ օլունարագ հէր գրսմը, վուգուաթը ղէմանէյէի քէնտի բէյլէրինէ թաթսիգ իթմէյէ չալըշըրլար, մէսէլա Ռուսիա իմբէրաթօրու Ալէքսանտրօնուն Վարշավիայա կէլմէսինի. Վիէննայա պիր թագըմ մէմուրլար կէօնտէրիլմէսինի, վէ սայրը պունա էմսալ վուգուաթը քիմի հարպա քիմի սուլհա տէլալէթ ատա իթմէքտէ տիր։ Պու պապտէ իքի մնատտէ զայէթ թէվաթուր պուլուպ, քեաֆֆէյի էրպասը բօլթիգանընն միւզաքերատընա միւճիպ օլմուշ տուր, չէօյլէ քի Ռուսիա իմբէրաթօրու Ալէքսանտրօ Ռուսիա գրալընա եաղարը պիր մէքթիւպտէ, Ռուսիա դէվլէթի հէչ պէր վագտի մաղլուբ-պէյէրինէն սօղրա պարըշ էրինդիլ պէր դէրիլ պէր։ Պունու պաղլարը մուհագգագ պուլուպ պէօյլէ օլաճաղընա շահատէթ իսէրլէր, պաղլարը տախի պու քէլամըն բէք սօղրու օրմանարընա Նաբօլէոն տէվրինին թիրսիթ միւսալէհէսինի իսպաթ կէթիրիրլէր. քի Ռուսիանըն պիր ադամ մաղլուպսէթինտէն սօղրա վուգու պուլմուշ տուր, խօշ օնտատա պիթիւն Լիւրոբայը Ֆրանսըզ վէ Ռուսիա պէյնինտէ թագսիմ իթմէք շարթը վար ըմըշ։

Լոթմէտէ պիւթիւն Ֆրանսըզ զաղէթալէրի, իմբէրաթօր Ալէքսանտրօնուն, քէնտի ասքէրինէ նէչը իթթիֆի իլանանամէնին լիսանընը (պու իլանանամէ զեյրտէ տէրճ օլունմուշ տուր) զայէթ միւթէտիլ պուլուպ, պունու միւշարալէհին սուլհ թալեպինէ պիր խայր ալամէթ սայարընը, հէր նասրլ իսէ պիզլէր պու իլանանամէտէ պէօյլէ պիր ալամէթ կէօրէմիմիշիզ, արթըգ պունու օգուչանլար տախի քէնտի էհլիյէթ վէ պասիրէթլէրի իլէ տէ հիւքիմ իսէպիլիրլէր։ Խիւլասայը քէլամ, պու պապտէ հէնիզ տէվլէթճէ պիր էֆքեար պէյան օլունմայրպ, օրթատա տէօնէն քէլամընը զաղէթալէրտէն նէչանթ խէն մուպահէսէլէր տիր։ Ճէնկ թէրաֆտարը օլան զաղէթալէրին էն ինտաֆլըսը, պարըշ իշլեն հիչ օլմաղ իսէ պիւթիւն Ղըրըմտա պիր նէֆէր Մոսգօֆ գալմամալը տրը տէր, պարըշա մէյլ իսէնլէր տախի եալընըզ Աէվասթօքոլուն ֆէթհի վէ Ռուսիա տօնանմասընն թէլէֆինէ գանատթ իսէրլէր, իքիսի տախի պու պահպէրինէ կէօնակէօն տէլալէթլէր կէթիրմիշ տիրլէր, պիզլէր, սուլհ թէրաֆտարը օլան Մէրինկ Ղրանթլ նամ Ինկիլիզ զաղէթասընն պիր պէնտինի տէրճ իսէրէք քէլամըմըզը իսթիթամ իսէրիզ, պու զաղէթա, Ռուսիանըն պու մէրթէպէ Ղըրըմտա թէլէֆ վէ հաղիմէթինտէն սօղրա, տուէլը միւթէֆիգէ թէրաֆընտան տախի Ռուսիանըն պարըշ թէքլիֆինէ հէվալէյը սէմմը իթթիպար իթմէլէրինի ճայիզ կէօրիւպ շու վէճհիլէ պասթը մէրամ իսէր։

„Մահարբպեյի հաղբրկ պիր քերկ պու տայրկ. „յի թեՀամլուզ իթանի կիպի, արթրգ եՀնիանիս „արմագ իազրկ եկիվզակ հիշ պիր եՀլ եՀգ տուբ. „Իշթե հեր թերաքին իկիթիլալ սերիկբուկերի. շու „մահարբպեՀանեն քենարկերինկ պիր փայտա չբգարբ „մագ իազրկ եՀանեՀ պերիուկ պաշ գարրբմագ „տա տրբրար։ Պու մագուլ երպարը իկիթիրլ „տիանեանին շիմոկի թերթիրկինի պուզմագ իազրկ։ „ԼԷՀ։ Արաբար։ վէ Իթալիա մեսկերերինի վիսվէ „իթթիկաղ իթմիշլեր տիր։ պանրարին բալիթիգա „լարը տագիգ վէ պարիրեթերի ամիգ տիր։ վէ „միբարարրը պիրթիան Եբրարա իարթարանը պո „զուպ եենիանեն քենարի էքքարարրանա կեՀրկ „թանզամ իթմեք տիր։ եանի շիմոկի տեվեթ „երին մեմուկքինի բարարարրպ հեր միրեթի միա „թագիլ պիր հիրբիմեթ իթմեկի քենարկերինկ ա „լամ վէ վերիկ իարուզ։ պու եենի միրեՀթերին „սուզարան քենարի քենարկերինին իարաբանեկ միպ „թեարիր ալանցիարագարարրը շիմոկանեն ֆերգ ի „տիպ։ պանրարին զարկ վէ մարարանիկերի „արարանա։ եՀթեանեն պերիս մենիի դամրերի „վէ թերիարերիլ իթարքերի։ ՃիՀՀոբիերեր սոմոբ „յենին իՀարանա թաամիմ իթմեքան տիրեր։ Եր „բրբա տեվեթերի պարշարրանա պիր զարկերի „ալանարրը։ վէ մեամերամակ սերպեսթ ալաուգ „լարը եՀանակ պիկ պու մագուլ երպարը ֆե „սանան թերքիկեն հագգրանան կերկերարերի „հարակ, ՃենկՀ զարկի վէ մեիամարարրանա „տիշար ալաուգարրը հարակ պանրարին հագգրն „տան կերմեք քենարկերինկ տահա գալաղ մը ալա „ՃագԷ։ Վագաա Ինկիլիզեր պիր մեիամարարան „եմինիզ։ սեՀերպիրերը։ ուամրա տարիկիկերի „հագգրնաա արանրը իակ պու միբարարարերի տաՀա „տեյիլ տիր։ լարին իարիՃակ ալան Թարանանան „պիրինակ շու վէՃՀիկ եազրը տրբ։ Ն „ենրալ Գանրալարը Պրեվ նամ չինֆիլ „կինեկ կիմեքակ իբեն, թերեզրաֆ „իապերի իլե Բարիսակ Ճեզլ ալանմուշ տուբ։ Հալա Ֆրանսաա հար „պկակ վեքիլի ալան Մարեշալ Վայլան „արիվ միզաՃ ալուպ իսթիֆա իթմիշ կիպի „ալուզանան, ՃենեՀրալ Գանրալարը „Մարեշալ բայեսի իլե միբարարեՀին „եերինեկ հարպկակ վեքիլի եանի սե „բարաբերը ալաՃագ տեյի պիր հավատիս „տասկի զուհուբ իթմիշ տիր։

— Ֆրանսաա տասկի զասիրերենին „գըլերեթի հիբիբիմեթե տալամ զայլ „վերմիշ ալմաղ իլե կերբեք տեվեթ վէ „կերբեք էսհապը գուարեթ թերբա „ֆքնան կեՀանակեՀան չարելեր արանը „մագտա ալանուբյար։

Տեվեթ թերաֆքնան իՃրա ա „լանան թեատիր պունարբ տրբ, զա „խերենին կիմբիբիբ գալարբրբմրշ, „տրշարբրա պուզտայ չբգարմագ վէ „պուզտայը էքմեքտեն պաշգա չեյե „գուլանմագ (եանի Սբիրիթա գալա,) „վէ էմտալի միսիլ իա չեյերբ գուլանմագ „շետիտեն եաատագ ալանուպ, ախզուի „թաՃա տասկի տայրը պաղը գալայբգա „լար կեսանթերիրմիշ տիր, էսհապը „գուարեթ տասկի էսանեթ պերուտ „սերմայեթ բեյտա իտիպ, Ռեզայիրատեն „վէ Ամերիգատան ուՃուզ պուզտայ „կեթիրթմեկե տայ իթմեքատ տիր, „պու խուսուս իշլեն եալընրզ Բարիս „տեկ երրմի միլան ֆրանգ թանվանմրշ „տրբ, սայրը էյալեթերտե տասկի, „մահալին ՃեՀատմեթինե կեսանրե ազ „չանգ ադՃե թանվանմագտա տրբ։ Ա „նիթեսանր նամ բեսմի զազեթա գավ „լինՃե Ֆրանսանին հեր սենեկը պուզ „տայ մահսուլու, սանթա գարար ալ „տուզու հալաե Ամանպալբիկսի իլե, „328 միլիան քիլեյե պալիզ ալուրուս „մուշ, պու սենեկին մահսուլու 300 „միլիանա կեշմեմիշ ալուսուզունատան, „28 միլիանա իարիՃաեն թեատարկ „իթմեք լազամ կեսիլիշ տիր։

— Ֆրանսըզ իմբերատանանան „իազերինե պիր տատանՃա տահա պա „շամբրբրբ տեյիս կեշին հաֆիա պիս „թիան Բարիսաե նակեատ թեվաՃուբ „պուլուպ իայլանՃա գելը իա գալե միս „Ճիպ ալմուշ իսե տե ազ վագրթատա „եալան ալուսուզու ադնաշրբրբ Ճիմեկ „ալեմ միսանթերին ալմուշ տուբ։ Պու „հաբատիսի իՃատա իտեն, բալիս նեզա „բեմի թերաֆքնատան արբգաթլա ա „բանմագտա իմիշ։

— Իմբերատանանան ամՃաղատակ „Բրեհա Նաբոլեան իբի իաշ հաֆիա „գատար Ինկիլիզ մեմեքթերինե ա „բամ վէ իգամեթ իաեՃեք իբեն, իմ „բերատանանան միշարալեյհին էմրը „մահատատի իազրկ սերիան Բարիսե „ալանեթ իթմիշ տիր։

ԱԻՍԹՐԻԱ։ Սեվասթաբալուն ֆեթ „հինանեն ասրբա Աբսթրիա տեվեթին „նե բալիթիգա գուլանատՃաղը „Ճիմեկնին նազարը տրբգաթրբա հե „տեֆ ալմուշ պիր քեյֆիեթ տիր, պու „պատատե հեր նե մանիամանթրմրշ վար „իսե պեր վեՃՀը աթի իշար ալուս „նուբ։

Վ ինենա միբեալեմեսի էնատանը „տա, վէ պունատան եվվել վէ սաղրա, „Աբսթրիա տեվեթի իլե Ֆրանսըզ վէ „Ինկիլիզ տեվեթերինին թեքմիլեն իմ „թիազՃ իաեՃեակերերինին տարը սե „պեպի, մանիամ ալան իբշինՃիբ մատ „տե, եանի Գարա տենիզատ Ռուսիա „նին պահրիսկ գուվվեթինին թեՀնալի „մատատեսի իտի, պու խուսուս հագ „գընատա տուեը սիբլատե պեՀնինտե „պիր իթթիֆաղ վագի ալանատաը, վէ „հյեր իատերա կեՀրատե Ֆրանսըզ վէ „Ինկիլիզ տեվեթերի, Ռուսիանին „գարա տենիզատե նինայեթ տեՀրեթ գը „թա պեՀրիբ կեվիլերի ալմասընա բա „զը ալուպ, Աբսթրիա տեվեթի տասկի „Ռուսիանին շու մուհարեպե էնատասին „տա տենիզ եիբալինատե գաչ կեվիսի „գալմըշ իսե ինատան զլյա ոե ալմամասընը „թեբլիֆ իթմիշ իտի։ Տուեը զարպիլ „ի պունա բաղը ալմատարզինատան, „Աբսթրիա իլե պեՀնիբերինատե վագի ա „լան միբեալեմ տասկի մեքս վէ մեն „ալանատ, շիմոկ Սեվասթաբալուն „ֆեթհի վէ Ռուսիա տատանմասընին „թեքմիլեն մահվ ալմասը իլե Աբսթ „բինանին թեքլիֆինե եեր գալմամըշ „ալուսուզունատան պու տեվեթ Ֆրան „սըզ վէ Ինկիլիզ եենի պիր թեքլիֆ „տահա իատՃեք տիր տեՀնիբար, պու „Ճիմեկ Ֆրանսըզ զաղեթալերի պու „զըգը գապալ իթմեկիպ, Ինկիլիզ վէ „Ֆրանսըզ տեվեթերի Աբսթրիանին „տալա միատասեբեսի ալմայարագ Սե „վասթաբալու ֆեթհ վէ Ռուսիա տա „նանմասընը թեքլիֆ իթտիքատեն տաղ „բա, արթրգ Աբսթրիատան հիշ պիր „թեքլիֆ պեբլեյեմեզ ալուսուզլարընը „տան պահս իտերլեր։ տիկեր պիր բի „վայեթեթ նազարեն, Աբսթրիա տեվ „լեթի իլե Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ պեՀ „նինտե միՃիպի գելլ իա գալ ալան „շու իաՃիՃՃիբ մատատե զաղեսի մա „սիսարեն թատպիատը մասահաթատան „մահվ ալմուշ ալուսուզունատան, Աբսթ „բիա տեվեթի թեքբար գեկտեմբեր „իքի ահանամեսինին իՃրասընատա պու „լունմասընը վատա իտիպ, եագընատա „տուեը զարպկեսե իլե թեքմիլեն Ռու „սիա ալեյհինե իթթիֆաղ վէ բիֆա „գեթ իտեՃեք տիր տեՀնիյար։

— Վ ինենատան 17 սեպտեմբեր „թարիխի իլե շու վէՃՀիկ եազրը „տրբ։ Սեպտեմբերին 19 ունատա Իմ „բերատոր ՃենատպԷրի Իշ Ճանիպին „տեն Վ ինենայե կելիպ իբի կիսն ի „գամեթ իտեՃեք ալմազ իլե, տուեը „զարպկեսե իլե եենիատեն պիր միբեա „լեմե աշբամագ մատատեսի էնատը մի „գիբատե գարար պուլաՃագ տրբ։ Վ. „պեՀրկ պիր միբեալեմե աշբամանընա „տասկի զլյատե իՀթիմալ կեՀրինիյար։ „Իմբերատանան պու վՃՀիկե իբի „կիսն Վ ինենատե իգամեթի քենարե „սինե զայեթ զահմեթլիս ալՃագ „տրբ։ Վ ինենատա նե գատար էլբի „վար իսե ՃիՃմեսի տասկի միշարա „լեյհ իլե միբեալեմե իթմեք իսթիմ „տա խյեմիշ տիր, քեզալեք տուեը էՃ „նեպկեսե Աբսթրիա էլբիսի ալուպ „պու էնատե մեյզուանեն Վ ինենատա „պուլունան զաթրար տասկի Իմբերա „թորատան եենի թարիմատ մանթլուպ „իտեՃեք տիրլեր։ Ֆեզալեք Ֆրանսա „տեվեթի սենատեՃ օրբերինատեն Պարան „Հեքերեն Աբսթրիա իմբերատանանան „զաթրնա մասասա պիր մեմուբ „կեթլե Բարիսատեն Վ ինենայա վատ „ալմուշտուբ։ ԽարիՃկե նազրը Բոնի „Պուլ տասկի հեր նե գատար թեպաբ „լի հավա իչինե բուխատ թահսիլ „իթմիշ իսե ատ, Իմբերատանանան Վ ի „ենատա պուլունատուզու էնատատ „պերատեր կեկեՃեյի տասկի մեմուբ „տուբ։

Ֆրանսըզ էլբիսի Պարան Պուրգը „նե, պու կինե պիր պեՀրեք զլյաֆեթ „վերեՃՃեք տիր, պու կինենեբատ կեբեք „վիբքեա վե կեբեք էլբիլեր պեՀնին „տե բեք պեՀրեք միբեալեմելեր վա „գի ալանուբ, պունարրբն նեթիՃեսի „Աբսթրիայա զայեթ խայրբրբ տրբ։ „Աբսթրիա տեվեթի իլե ագտեմՃե „իսթիՃարե իթմեմեքՃե, Ֆրանսըզ „տեվեթի Իթալիա հագգինատա հիշ „պիր թեատրը գուլանմայաՃաղընը „վատա իթմիշ տիր տեՀնիյար։

— Վ ինենա 18 սեպտեմբեր։ Ռու „սիա էլբիսի Իրենս Կորչագոֆ տիան „բիկ կինն Աբսթրիա տեվեթի խա „րինՃկե նեզարեթի իլե պիր միբեա „լեմե իթմիշ տիր։ Իրենսը մումայի „լեյհ չոգատան պերու խարիՃկե տայ „բեսինատե կեորիբլեմիշ ալուսուզու „տան պու խուսուս ՃիմեՃինին խա „թիզատանը միՃիպ ալմուշ տուբ։ „Բազար ախշամը մախասուսՃա պիր „թատար իլե Իրենը մումայիլեյհե Վ „արշավիատան պիր թատրիրատ կեՃ „միշ ալմաղ իլե պու թատրիրատը նե „զարեթը մեզլուսբեյե թագտիմ իլե „միշ տիր։

Վ ինենա 18 սեպտեմբեր։ Գը „ըմատան կելեն ատն հավատիսատեՃ նա „զարեն Ռուսիա տեվեթի հալա Ճա „նիպի մեզլուսբե իմտատա ատբերի կեՀն „տերմեքատ տիր, իբինՃի օրտուՀնուն „ալթընՃը ֆըրգասը Պաղչե սերայա „վասը ալալ, վէ իբինՃի վէ պեՀնՃի „ֆըրգալարը տասկի Սիմֆերօբալա տաղ „բու եալա ըլվան ալմուշտար տրբ։ Ռու „սիանեն պաշլՃա ըրզագ վէ միհիմ „մաթ մահզենլերի պու պելտատ ա „լուպ էյիՃե մեթանեթ վերիլմիշ տիր, „պու Ճիմեք Մարեշալ Ռելիսկե պու „իբի մահալի տասկի ֆեթհ իթտիսի „էնատատ, Ռուսիա օրտուլարընեն իշ „պեթմիշ ալուպ, եա ՃՀելեթեն Ռե „բեգօբա գաչմալը եա տասկի թեպլիմ „ալմալը տրբրար։

ԲՐՈՒՍԻԱ։ Պերլին եիրմի սեպտեմ „բեր։ Պու էնատատ Ֆրանսատան մե „մուբիսեթը մախասուսատ իլե կելիպ ե „լան Վ ինենատա պուլունան պարան „Հեքերեն, Պերլինե տասկի կելՃեք „տիր, վե պուբրաՃա տասկի պիր մե „մուբիսեթը մախասուսատի վար տրբ „տենիյար պու Ճիմեքի պու սան հավա „տիս հեՀնիզ թահգիգե վիհթաՃ „տրբ։ Բրուսիատա Ռուսիա էլչիսի „պուլունան պարան Պուտպերկ տասկի „Վ արշավիատա վե իմբերատորան իա „թիզպալինե ազիմեթ իթմիշ տիր։ „Ռուսիանին Ալեքսանդրա հաղգինատա „նե մուատեքե վե նե բալթիգա իալ „բազ իսՃեյի մութլագա պու տեֆա „մեդիբիր Վ արշավիա շեհրինատե գա „բարլաշաՃաղ մեմուլի կիան պե կիան „թագվեկեթ պուբմագտա տրբ։

ՐՈՒՍԻԱ։ Սեվասթաբալ պերլուսի „միբթեթ ֆիգե ապերի եեմինե կեՃ „ալքանեն ասրբա, իմբերատոր Ալեք „սանտրա Ռուսիա օրտուլարընա պիր „պեյանանամե կեսնակրմիշ տիր։

Պաղեթա ատեքե վագթին թեվա „բիսի օրտուզունատան տիբշեմեն վու „գուսթընին գայրը տասկի ապես տե „յիլ տիր։ պու Ճիհեթլե պեյանանամե „յը մեգբիբրիան թերՃիբմեսի տասկի „պեր վեՃՀը աթի մեՃմուամբրա տերՃ „օլունուբ։

„ՍեՀթաթլար։

„Ճենկ թեվարիխերինատ իհթիմալ տրբ էմտա „լի կեօրիբմիշ օրտուզու վեՃՀիկ։ Սեվասթաբա „լուն պեՀրի ուզուն միատեթ մուհաֆազար։ տե „յիլ եալընրզ Ռուսիանին իլա պիթթին Եբրարանին „նալարը տրգգաթրնր պու մահալե ՃեկլՀ իթմիշ տիր։ „Վ իպթիատատեն պերիս։ պու պեյտեյի մուհաֆա „զա խաեն ապաբ։ Հեթեյատեն պերիս։ վեթանրմրդրն „չերեՃինե պեգալը գա տարեթ իսեն գահրամանարրին „տրբատրնա վաղ ալունմուշ տուբ։

„Օն պիր մահ զարֆինատա։ Սեվասթաբալուն „մուհաֆազա ապերի։ վիլեթին պու միլբիրինե։ „գուտրեթլիս պիր տիբշին մուվաՃեհենատ գա „բրբ գարբբ մուհաֆազատա տայ խյեսիպ պու մուա „մեթատատ շեՃատեթը ֆայրգե իպրալը իլե մեՀՀուբ „օլուս։ Տեօրթ ատեֆա թեքերիբ իսեն վէ մուհագ „գագեն ՃեՀենեմ ամեՃի թեսմիյե գրլենատ թոմ „վէ խումբարա զարարարը։ գալեբիմիլին տիվարը „ընը սարատարալը թիթեքեթտիկը։ լարին մուհաֆազա „ապերինին սեպաթընը նե տարբրալ վէ նե տասկի „թենալ իտե պիլտիկը։ Իշթե պու վՃՀ իլե հաբ „ուատատուզ պիր ՃեսարեթԷլ տատրիրի մեբդում իբ „բիսթիյան ՃենկՀիկերինե եագբշը պիր ֆեՃատբ „լեզալ։ եա տիբշինի եենտիկը։ եա ֆեՃատը Ճան „խյեիպպ թեպլիմ օրմաբրար։

„Պու Ճիմեքե տիանատե գահրամանարրին գուա „բեթի թեվագգուֆ իթմեյեՃեք շեհ տե վար։ Ա „նին սեքիպնատ։ ալթը տեֆա Ճան տիտարատե տիբշին „հիբՃիմի տեֆ օրտուատ գատան ատրա։ տիբշին Գար „նիլոֆ պուբՃուուն (Պոլագոֆուն) զատրեՃինա մուա „վաֆֆագ օլտու։ Գըբբմ օրտուսատ սերատպերի։ Ճենկ „արգատաշարրինն պունատան ատրա պեՀտատ եեբ „տե տեՀրեՃեՃ օրտուգբրբ գրյամեթը պիր գանր ե „տիրկեՃեք իբբրբ շեՀրին Շըմալ թերաֆքնա կեՃեՃի „թեՃվիլ խուպ։ գան իլե միլեմմա օլան ենրգն „թրբարբ տիբշինի թեկբ խյեսի։

„Պու վՃՀ իլե հայատեթարրինը վեթանրերի ուզ „բունա տարֆ խանն պունՃա շեՃատեՃլիս ապերիմի „նին թեկեֆինատեն տոյարբ գատատվեթբ տերունեմիպի „պեյան խուպ հեր նե գատար պունՃա Ճանտ վէ „իգատամեթե հագգ թատրա հազրեթերի պիր մուա „վաֆֆագկեթ պարշ իթմեսի իսե տե եենե իրա „տեյի եղերկյեսինե քեմբրբ ուտպուտկեթլե պաշ եՃ „տիքատեն տոյրա։ Սեվասթաբալուն մուհաֆազա տա „քերինե կերբեք թեՀամիլ իթտիյի մինեթ վէ մե „շագգաթատան։ վէ կերբեք պիր գաշ կիունատ ինշա „օլունան խթիհքեամեթը պիր սենե միատեթ մուա „հաֆազա իտերբ տեօբտիբերի գանատան տոյրբբ։ „կերբեք քենատ թեկաֆքմատան վէ կերբեք պիբեթեն „Ռուսիա թեկաֆքնատան տալամ թեՀեքքիբերը իթմեյի „քենարմեկ պիր ֆարբը մուգատատա տատ իտերիմ։ „Էմտալ վէ ագրանրնա եօթեՃեն պերիս մուՃիպի հայ „բեթ օլան պու ատբերը ՃեՃատեթ կսեր։ մուտիթա „բեն օրտու ալաղրբրնա տատիկ օլտուգտա։ ֆեզա „յիլի տատբերյեբերինի պիր գաթ տասկի խալրալ վէ „իպալեթ խատեՃերերինե շեպտեմ եօգ տուբ։ պունն „լարատան խալրեթ ալարագ քեՃֆեՀյի տատբերիմիպ ա „բեսեվկեկ կերբեք հագգ թատալյա էնիկեթ վէ կե „բեք պիպլերե վէ վեթանրրնա մուհատպեթը քեա „միլե ըզկար խերբեք։ հեր ան վէ հեր մահալե։ „մեբքեմեզեն նամուսա վէ թեմամիկեթ։ վէ „միրթալարրբմրզա տուի գատա խեՃեն տեՀշիՃեՃ մուա „մանատեթ կեօսթերեՃՃեք տիր։ ՊունՃա միհնեթ վէ „մեՀագգաթատան տոյրա շեբեՃիի մուեպտեՃեն զայրը „օլամայաՃաղ կերբեք Սեվասթաբալուն։ վէ կերբեք շե „Ճատեթլիս մուսթահֆիզլերինին խամերի քեՃֆեՀյի „Ռուսիրրն ֆիբբ վէ գալալերինատ։ մուգատատ մա „Բուլթալա վէ Պեօրտինա նաման մուհարեպե մեյ „ատանրրնատա միշերրեՃ օլան տիկեր գահրամանարրն

խամբերի իւէ պէրապէր, սեղմ վէ գայա օլաճագ տըր։ (1)

11 սեպտեմբեր 1855 ԱԼԻԿԱՍԱՆԴՐՈ։

Իմբէրաթոր Ալէքսանտրօ ասքէրինի մէյուս իմամէմէք իւզրէ պու էլ ֆաշ իւէ պիր պէյանանամէ նէշր իմամիշ տիր, պունա տէյէճէք եօք տուր, ըսքին Աէլասիօքոլը-ն, վէ պո-նոո ճան պէքարանէ մո-հաֆազա իրենէրին իսմէրի պի-ՐԻ-ն Ռ-սալրը գալընէպ էպէրի գա-ըաճագ տէմէք պիր լիսանարը քի էքսէ-ՐԻա, եա էօլէնէր, եա զայ օլանլար եա տա պիր տախի կէօրիւլմէյէճէք զամանլար վէ շէյլեր հադգընտա գուլ-ըանըլար արիֆ օլան աղնասըն։

— Ռէմբօպուլրատան սէքիզ սեպ-տեմբեր Թարիխի իւէ շու վէճհ իւէ եաղըլը տըր։

Պէհէրի սէքսէն գատէմ ուզուն օլարագ իւէ գելմա տէմիր Թօփ ատ-տալը պու տէֆա բույի տէրեայէ թէնզիլ գելընտը։ Ֆասլիդալար կէ-ճէ կիւնտիւզ իշէմէքտէ օլուպ խուս-սուսսիյէ վիտալը վարօր մաքինասը օլան կէմիլէրի վէ մաքինալարը պի-թիրմէյէ չալըշըրմագտա տըր։ Էքի սէ-նէտէն պէրիւ Ռուսիա ատնանմասընին Դրօնշթատտա պաթարատա գալմասը վիտալը վարօր մաքինալարը օլմասը-ղընա համը օլունմուշ տուր։

— Ռուսիա իմբէրաթօրու Ալէք-սանտրօնուն Գրիմ վէ Լէհ թէրա-ֆընա կէլէճէյի բէք չօղ տէֆա հա-վատիս օլտուգտան սօղրա սօն խա-պէրլէրէ նազարէն ֆիլիկսատը տախի կէօրիւլմիւշ տիր։ Միւշարէյէհ սեպտեմբեր այն 13 իւնտէ Ռէմ-բօպուլրատան Թիմուր եօլ իւէ Աոս-գայա ադամէթ իմամիշ տիր, պիր բի-վայէթէ իւշ գարատաշը տախի պէրա-պէր տիր տէնիյօր։ Իմբէրաթօրու միւշարէյէհ Աոսգատտա եալընը պիր կիւն իգամէթ խաէրէք Լէհ բայի-թախթը օլան Վարշավայա ադամէթ խաէճէք տիր։ Բօնթ Նէսէլրօտ քէն-տիսինատէն էվվել Վարշավայա տա-խիլ օլմուշ տուր, վէ մուգատտէմա տախի իֆատէ օլունտուղու վէճհիլէ Վիէննատէ միւգիմ Ռուսիա էլչիսի Ռիրէնս Կօրչագօֆ, վէ էինէ Վիէն-նատէ վէ Պէրլինտէ միւգիմ Ռուսիա ասքէրի մուրախասա մէմուրլարը ճէ-նէրալ Անթօքլէսէրկ, վէ Պէնքէնտօրֆ տախի Վարշավայա ճէլալ գելընմըշ տըր, պու հալէ նազարէն մահալը մէզալուրտ կէրէք բօլթիպա վէ կէ-րէք հարպճա պիր պէօյիւք գարար վէրիլէճէյի էրպասը բօլթիպանըն քէշֆի տիր։

— Ռուսիատան օն իւշ սեպտեմբեր. Թարիխի իւէ Ռէմբօպուլրատան շու վէճհ իւէ եաղըլը տըր։

Աէվասթօքսըն ֆէթհինատէն սօղ-րա պիթիրն Ռուսիա զաղէթալէրի սիւքիւթ իմամէքտէ տիրլէր, հէր նէ գատար Աէվասթօքոլն վէ պիթիրն Գրիմրմն տախի միւթէֆիգէ էլինէ կէչմէսի, սիւրէթը զահիրէտէ մահալ-սըզ պիր շէյ ատա օլունույօրտա տա, խաֆիտէ պու խուսուսուն էհէմմի-յէթի քիմսէյէ նամանլը մէյիլ տիր։ Ռուսիա սեվիլթինին Աւսթրիա սեվ-լէթինի քէնտի բօլթիպասընա ճէլալ սայ իւ իգամ իմամէսի տա-խի պու կիւնքի կիւն պօշա չըգմըշ կիպի տիր, իմտի պիթիրն պիթիր-նէ մէթրուք վէ եալընը գալըրղըն-տան միւլքիւնիւ մուհաֆազա իմա-մէք իչիւն ճէնիկ տէվլամ իմամէք իւ զրէ եէնիտէն եէնիյէ ճահտ իւ իգ-տամամէթ միւհմաճ օլաճագ տըր։ Պունտան պէօյրէ Գրարա տէնիզտէ Ռուսիանըն պահրիյէ նէզարէթի Նի-գօլայէվ պէլտէսինէ գալարարմըշ տըր։

Իմբէրաթօր Ալէքսանտրօ Գրրբ-մա նէ գատար եապէն կիսէպիլիրսէ կիսէճէք տիր։ Մի-շարաէյէհին պի-րատէրի Գօնսթանթինէն տախի քէն-տիսի իւէ պէրապէր օլուպ, Միշէլ վէ Նիգօլա գարտաշլարը իրի իմբէ-րաթօրիչա եանի վալիտէսի վէ էհ-լի տախի սօղրատան կիսէճէքլէր տիր տէնիյօր։ Աէվասթօքսըն Ռուսիանըն գուվվէյի ասքէրիյէ-սի մէրքէզինատէն ուզագ, վէ մուհա-ֆազասը կիւճ պիր մահալ օլտուղու-շիմի աղնաշըրմըշ տըր։ Խուսուսա ատնանմանըն պիր իշէ եարամատրը-ղը ճիւմէյէ միւճիպի թէէսսիֆ օլ-մուշ տուր։ Գունտան պէօյրէ պէօ-յիւք Թէրրանէ Նիգօլայէվ օլուպ վիտալը իւշ անպարըլատան պաշիա կէ-մի եաբըրմայաճագ, վէ եաբըլըրսա ուֆագ թօփ ատնատալարը վէ սուտա կէզէր թօփ պաթէրիալարը օլաճագ տըր տէնիյօր։ Շիմտիկի Նիգօլայէվ տէ պիր վիտալը վէ 131 թօփ չէքէր իւշ անպարըլը եաբըրմըշ տըր։

Գաղթիգ թէզկէտհլարը տախի կէ-ճէ կիւնտիւզ իշէմէքտէ տիր վէ վա-բօր թագրմընա հէր շէյտէն զկատէ տրգգաթ օլունմագտա տըր։

— Իմբէրաթորուն էօրթու սու-կիւնիւ Ռէթրօպուլրատա զայէթ սիւ-քիւնէթ իւէ կէչմիշ տիր, վէ մանա-սուպ թէվճիհի տախի եալընը ասքէրի մէմուրլար հագգընտա օլուպ, օն սէքիզ Իսա ճէնէրալը Ֆէրիդ ճէնէրալըընա, վէ տօգուզ միրալայ տախի Իսա ճէնէրալըընա թէրֆի գելընմըշլար տըր։

ՍՊԱՆԻԱ։ Ինդէշանպանս Պէլֆ ղա-զէթասը գավլինճէ պունտան պիր գաչ մահ ագատէմ սէօհպէթի կէչ-տիկ վէճհիլէ Սպանիա տէվլէթինին Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ իթթիֆագը-նա տախիլ օլմասը պու էնատէ պիթմիշ պիր քէյֆիյէթ տիր։

Պու պապատ Սարտէնիա տէվլէ-թի իւէ հէր նէ մուգավէլէ օլմուշ իսէ թըպգրսը Սատրիատէ տախի թանզիմ վէ իմզա օլունուպ Ֆրան-սայա կէօնտէրիլմիշ տիր, վէ եալը-նը զ տէվլէթէն թէրֆընատան թաս-տիգի գալմըշ իսէ տէ, պու տախի տէրատսթ օլտուղունատան, եագընտա ըկամէն իւան օլունճագ տըր տէր, զաղէթայը մէզքիւր։

— Գրալիչա տայրէսինին մէմուրլարը Սպանիա Վիւքէլասընա պու ա-եատէ պիր պէօյիւք տէրա վէ զայէ օլմուշտուս։ Պունարըն թէպտիլի-նէ հէր նէ գատար էշէտտը լուզում կէօրիւնմիշ իսէ տէ վիւքէլանըն հիւքմիս ալթընատա օլմասընդանը տա-խի մալիւմ իսի։ Պու տէֆա հէր նասըլ իսէ պու խուսուս վիճուտ պուլուպ Գրալիչա տայրէսինին էն պէօյիւք մէմուրլէրի թէպտիլ օլ-բաղ պաշգալարը նասպ օլմուշ, վէ պու խուսուս վիւքէլայը հաղրիյէ պիր պէօյիւք գուվվէթ վէրմիշ տիր։

ՍԱՐՏԻՆԻԱ։ Գրալ ճէնատէրի պու էնատէ խասթա վէ նամիզատ օլտուղունատան Ֆրանսայա օլաճագ սիահէթի ալաֆրանկա հոկտեմբերին նըսֆընա տօղրու թէվգիֆ օլունմուշ տուր։

ԲՕՐԹՈՒԿԱԼ։ Ռօրթուկալ գրալը պէշինճի Ջոն Ռէտրօ, ալաֆրանկա սեպտեմբերին 16 ընճը կիւնիւ օն սէքիզ եաշընը խիթամ խիւպ, սա-պիլիբատէն գուրթուլմուշ օլմաղ իւէ վասի հիւքիւմէթինատէն տախի չըգա-րաղ միւսթաղիլ գրալ օլտուղունու-վէ տիւմէնը իտարէյի ելինէ ալարը-նը ըէամէն ահալիյէ իլան իմամիշ տիր, վէ պու վէսիլէյիլէ Իսպանիա վաֆիր տօճանմալար շէնիքլէր վէ զինէթլէր իճրա օլունմուշ տուր։

ՆԱԲՕԼԻ։ Նաբօլի տէվլէթի իւէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տէվլէթլէրինին մուամէլատը կիմէքճէ կէրկիլէշիպ, գաթը մուամիլէ իմամէք տէրսէճէսի-նէ կէլմիշ իրէն, Աւսթրիանըն թէ-վասսութ իմամէսի թէրատիէյինէ թէք-լիֆ օլունմուշ, պու ճիւմլէ Աւսթ-րիա տէվլէթի, Նաբօլինին Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզա պիրլէր թարզնէ վէ-րիպ խօշնուա իմամէսինի թէքլիֆ ի-սիւպ Նաբօլի տախի գապուլ իմամ-ախիրատէն քէյֆիկէթէն Աւսթրիա տախի էլ չէքմիշ, վէ Նաբօլի տէվլէ-թի օրթասա վէ եալընը գալընը, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզնին պահրիյէ գուվվէթինատէն տախի իֆրատ գօրգ-տուղունատան, վէ կէրէք թէուլընատա կէրէք Ինկիլիթէրրատա քէնտի իւզ-ըինէ հաղբրլանատան կէմիլէրտէն տախի խապէրատար օլտուղունատան Նաբօլի տէվլէթի Ինկիլիզէ չար նա չար թարզիյէ վէրմէյէ մէճպուր օլմուշ տուր։

Իմտի կէչէնատէ թէսթթօտա Ինկի-լիզ սէֆարէթի պրբ քէսթթիպինէ հա-գարէթ կէօսթէրէն բօլիս նազրը մի-սիս Սատա վէ հարպիյէ վէքիլի Ռրէնս Էքիթէլլս տախի աղ օլուս-նուպ, պիրինին եէրինէ ճէնէրալ Ֆիլանճիէրի վէ սիկէրինին եէրինէ տախի Ռրէնս Սաթրիանօ նատպ օլուս-նուճագ տէյի հավատիս վար, պու անէտէք կէլէն հավատիսլէրատ Նա-բօլինին Ֆրանսա տէվլէթինէ տախի վէրմէյէ մէճպուր օլուղու Թարպի-յէյէ տայիր պիր հավատիս պուլուս-նամամըշ տըր։

ԹՕՍԳԱՆԱ։ Ֆիօրէնչատան կէ-լէն հավատիսլէրէ նազարէն Թօսգա-նա իւէ Սարտէնիա պէյնինատէ վագի օլան միւնազասանը տէֆի իշիւն Ա-ւսթրիա, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա էլչիլէրի հէր նէ գատար սայ վէ զայ-րէթ իմամիշլէր իսէ տէ էինէ պու իքի տէվլէթ պէյնինատէ գաթը մուամէլէ հուսուլինի մէն իսէմէմիշլէր տիր։ Թօսգանա Ղրան տուգտասընդն Սար-տէնիա տէվլէթի հաղգընտա միւ-սատէլիճէ տավլանմասընա սայ վէ իգտամ իմամէսի իշիւն Աւսթրիա էլ-չիսինէ պէճիա թազիմաթլար կէլմիշ իսէ տէ, տուգայը միւշարէյէհ հիչ պիր միւսատտէ գապուլ իմամէմիշ տիր։ Միւնազասանդն սոնրա սէպէպի 1849 սէնէսի իմամլանդն ճիւմհուր-ըյէթի վագթընատա ըէիսի ճիւմհուր-ան պիր զաթըն օղլու Ռօնթէ Գա-զաթինին Թօսգանատա միւգիմ Սար-տէնիա սֆարէթինէ տախիլ օլմասը, վէ տուգայը միւշարէյէհին պու զա-թը գապուլ իմամէմէսի օլուպ Սար-տէնիա տէվլէթի պու զաթըն նամու-սունու եէրինէ վարարըմագ իշիւն Տուգա ճէնէրալէրինին եալընը պիր տէֆա գապուլ իմամէսինէ բազը օ-լուպ, օնտան սօղրա Ռօնթէյի մու-մայիլէյին Թօսգանատան չըգարըպ Սրիթանէյէ կէօնտէրմէյի լազիւտ իմամիշ տիր։ Պու ճիւմլէ, Տուգա պու գատար թէնէ զիւլու տախի գապուլ իսէմէմիշ տիր։

ԵՈՒՆԱՆ։ Եւրոպատան կէլէն հա-վատիսլէրէ նազարէն Յունան գրալը Օթոն ճէնէրալէրի իւէ, հարպիյէ վէ-քիլի ճէնէրալ Գալէրճի վէ Ֆրան-սըզ վէ Ինկիլիզ էլչիլէրի պէյնինատ վագի օլան գէլուլ գալ պիր հիւսնիւ թէսվիյէ պուլմաղա եագլաշմըշ կիպի տիր։ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էլչիլէրի-նէ վարիտ օլան թազիմաթ մուճիպին-ճէ, պունատան պէօյրէ Օթոն գրալըն հէր քիմի իսթէր իսէ վիւքէլա նասպ վէ ազ իմամէսինէ էլչիլէր գարըշա-մայրպ, ֆագատ վիւքէլանըն Ռուսիա թէրաֆտարը օրմամասընա տրգգաթ վէ իսթատ իմամէյէ սէլահյէթլէրի օլաճագ տըր։ պու ճիհէթլէ պունճա զէմանատէ պէրու տատա վէ նիզայա միւճիպ օլան ճէնէրալ Գալէրճինին խթիֆատը գապուլ օ-լունատաղու կիպի, սայիր վիւքէլա տախի թէքմիլէն խթիֆա իսէճէք տիր, վէ գրալ ճէնատլէրինին տախի հէմ Ինկիլիզ վէ հէմ Ֆրանսըզը խօշ-նուա իսէճէք մէրիմէպտէ պիր նէ-նի վիւքէլա տահա թէրթիպ իսէպի-լէճէյի շիւպհէլի տիր տէնիյօր։ Տի-կէր բիվայէթտէ Ֆրանսա վէ Ինկիլ-թէրրատան եանի Գալէրճինին խթիֆ-նատ իթթիֆատ մաղհար օլաճագլարը զաղէ-թալէրտէ զիքր օլունմուշ տուր։

— Աշսրը վալիսի ֆէխամէթլիւ տէվլէթլիւ Այսիա բաշա հազրէթլէ-րինին Աշսրտա միւգիմ Ֆրանսըզ գօնսօլոսու միւսիւ Լէսէբս իւէ պէ-բապէր Բարիսէ ազամէթ իթամէքտէ օլ-տուղու կէչէն մէճմուամրզտա իշար օլունմուշտուս, մուախխարէն վա-բիտ օլան հավատիսատէ նազարէն միւշարէյէհ Մալթայա վալ օլտուգ-տա, գաֆիլատէն թէպտիլի նէյէթ ի-տիպ Խակէնտերիյէյէ կէրի տէօնմիւշ տիր։ Վէ մումայիլէյհ Ֆրանսըզ գօնսօլոսու տախի Աթինանէյէ ազի-մէթ իթամիշ տիր։

Միւշարէյէհ հէր նէ գատար Բա-բիսէ գատար թէպտիլ կիսէճէքմիշ իսէ տէ, Բարիսատէ քէնտիսի իշիւն պէօյիւք իգրամլար վէ զինէթլէր հա-զըրլանմըշ օլտուղունատան պու վէճ-հիլէ կէրի տէօնմէսի ճիւմլէնին խա-թիրլատընա միւճիպ օլմուշ տուր։ Պու կէրի տէօնիւշիւ էքսէրը զաղէ-թալէր միւշարալէյհին Մալթատա նա-կէահ խասթա օլտուղունա համլ ի-տիպ, պաղըրարը տախի պաշգա բօ-լթիպաճա սէպէպլէրէ համլ իթամէք-տէ տիրլէր։

— Պահրիյէ մէճլիսի ըէիսի ատա-տէթլիւ Մուսթաֆա բաշա հազրէթ-լէրինէ, պու տէֆա Աւսթրիա իմ-

բէրաթորու Ճանիպինտէն թիմուր Թաճ նշանները իքինճի բիւթպէսի թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

— Վիէննատա միւգիմ Սալթանաթը սէնկէ սէֆիրի ութուֆէթլիւ Էրիֆ էֆէնտի հազրէթլերի պուտէֆա Ասիթանէյէ վասլ օլմուշլար տը։

— Բարիստէն կէլէն սօն հավատիսլէրէ նազարէն, տէվլէթը ալկէ սէֆիրի ութուֆէթլիւ Մէհէմմէտ պէյ հազրէթլերի իմբէրաթորուն ամճասը Բրէնս Ժէրօմ ճէնապլէրինէ բէսմի պիր վկղիթա վէրիպ քէմալը իլթիֆաթ վէ զկնէթլէ գապուլ պույրուլմուշտուր։

— Կիրիա վալիսի տէվլէթլիւ Վէլի բաշա հազրէթլերի Իմալիի նամ Ինկիլիզ վաբօրու իլէ կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ Կիրիա ճանիպինէ վէ մէքքէզը մէմուրիյէթինէ աղիմէթ խլէմիշլէր տիր։

— Ռում Բաթրիկի ֆաղկէթլիւ Ընթիմոս Փիսգորոս կէչէն բազար կիւնիւ մէսնէ տինտէն աղը օլունուպ եէրինէ Իմասիա տէսքօթու ֆաղկէթլիւ Գիրիլոս ճէնապլէրի նասպ պույրուլմուշտուր, վէ բաթրիգի ասպրգէն հիսապընա պագմագ իւզրէ մէմուրլէր թային գրլընմըշ տուր։

— Շէյխ Ալպ իւլ Գասիր հազրէթլերի Ֆրանսայա վասլ օլուպ հաշմէթլիւ իմբէրաթոր հազրէթլերի իլէ միւլագաթ իթիքաք Պրուսանէն ապ ու հավասը իլէ իմթիզաճ իտէմէտիկնի պէյան իտէրէք մահալը իգամէթինէն պաշգա պիր մահալէ թահվիլինի իսթիտա իթմիշ օլմազ իլէ, պունտան պէօյէ Շամ պէլտէսինտէ իգամէթինէ միւսատտէ պույրուլմուշտուր։

— Գրբրմտա վէթան ուղրունա ֆէտայը ճան վէ էնվար միհնէթ վէ մէշագգաթա թէհամմիւլ իտէն Ինկիլիզ ասքէրինէ, Ինկիլիզ ահալիսի վէ միւթէպէրանը թէրաֆընտան բէք չօգ թէվէճճիհ կէօսթէրիլիպ, ագճէ եէյէճէք, իչէճէք, թիւթիւն, վէ էյլէնճէյէ միւթալիգ բէք չօգ հէսիյէլէր կէօնտէրիլմիշտի, հաշմէթլիւ Գրալիչա ճէնապէրի տախի պուտէֆա թէվէճճիհիւ տէրուինինի տահա պիր թէյսիրլի սիւրէթտէ պուասքէրէ իպրաղ իթմէք իւզրէ քէնտի վէ քէրիմէլէրինին էլէրի իլէ պիր թագըմ մանտիլէր իշէյիպ վէ գըլընրըպ, պունլար իլէ եարալըլարը սարմագ իւզրէ Գրբրմա կէօնտէրմիշտիր։ Գրալիչա ֆամիլեասընտան օլան սայրը Բրէնսէպէր տախի պունտան իպրէթ ալարագ պու մագուլէ մանտիլէր տիքիպ եօլամըշլար տը, պունէզաքէթ ասքէրին ֆէվզ էլ ղայէ էմ նկէթինէ միւճիպ օլարագ Գրալիչանէն թէզայեիւտիւ էօմր իւ իպպալինէ տուալար օգումուշլար տը։

— Մարէշալ Բէլիսիյէնին Ֆրանսըզ հիւքիւմէթի թէրաֆընա թէլէղրաֆ իլէ վերիլի խապէրէ նազարէն, Էվասթօբոլոա 4000 թօփ պուլունուպ եալընըզ 50 բարէսի պագըրըմըզ։ Պունլարտան բէք չօղունու Ռուսիալըլար տէնիզէ աթմշլար (պագը թօփլարտա 1828 ճէնկինտէ Օսմանլըտան ալընան վէ Սուլթան Մահմուտ թուղասը իլէ պաղը թօփլար տախի միւշահէտէ օլունմուշ տուր։) Պու անէտէք եիւզ ալթմըշ պին օգգա պարութ չըգարըլմըշտը, վէ եիւզ պինէ եագընն կիւղէ սայապիլիք տէր Մարէշալը միւշարալէյհ։

Բէզալիք Ֆրանսըզ պաշ Էմիրալը Պրիւանը, Ֆրանսա հիւքիւմէթի թէրաֆընա եօլատրըզը թէլէղրաֆ հավասիսլէրինէ նազարէն սեպսեմ բերին ալթըսընտան օն պիրինէ գատար, Ֆրանսըզըն Էզագ տէնիզինտէ օլան թօփ սանտալըրը, տէնիզտէ պէշ տալիան, վէ չայ աղըզարընտա ալթմըշ սէքիզ տալիան պօզուպ, պալըգ աղը վէ եէյէճէքլէ տօլու օթուղ պիր մաղազա վէ օթ վէ սաման իլէ տօլու 98 գայըգ եագմըշլար տը։

— Պէօյիւք տէրէտտէ միւգիմ օլան Ինկիլիզ Օսմանլը օրտու սունուն պիր ֆիրգասը պու հաֆթա կերչ վէ Լէնի գալէ թէրաֆընա ազիմէթ իթմէքտէ իքէն թէլէղրաֆ իլէ խապէր կէլէպ վէ եօլտան չէվիրիպ Վարնա զէ Շումլա ճանիպէրինէ կէօնտէրիլմէքտէ պուլունմուշտուր։

— Էվասթօբոլ իւզէրինէ մուհասէրէնին սօն տէվրինտէ եանի օթուղ գըրգ կիւն զարֆընտա աթըլան խում պարալարը եալընըզ տէմիրի, տօգուղ միլիոն լիպրա, վէ կիւլէլէրին տէմիրի օն սէքիզ միլիոն լիպրա օլտուղու հիսապ օլունմուշ տուր, պունուն ճիւմլէսի օգգա հիսապընա թահվիլ գըլընտըզը հալտե, 9 միլիոն օգգայա եագըն եախսա իքի եիւզ պին գանթարա եագըն տէմիր իսէր, վէ պարութու տախի տէօրթտէ պիր հիսապ օլունտուղու հալտե էլլի պին գանթար պարութ իսէր։

— Օտէսսատան վարիա օլան սահիհ վէ բէսմի խապէրլէրէ նազարէն Ռուսիա իմբէրաթորու Էլէքսանդրօնուն պու պէլտէյէ կէլէճէյի տախի Կօվէրնաթօրա խապէր վէրիլիպ, ճէնէրալ Լիւտէրս իլէ պէրապէր հիւսնիւ գապուլի իչիւն ազիմ թէտարիքաթի կէօրիւլէճէք տիր։ (Միւթէֆիրգ ասնանմասընըն եա Օտէսսայա եա Նիգօլայէվ պիր վկղիթա վէրմէյէրի տախի զայէթ միւթէվաթուր պուլունտուղունտան, իմբէրաթորուն օրալարտա պուլունտուղու վագըթլարա բասթ կէլիրսէ. պիր ճայիպ թէսատիւֆ սայրլաճագ տը։ Իմբէրաթորուն Նիգօլայէվ կիթմէսի տախի մէմուլ տուր)։

— Ֆրանսանըն ըրմագլարընտա իշլէյէն, էնսիզ, ալթը տիւզ վէ օճագ վէ տիրէքլէրի աչըլըր գաբանըլըր վաբօրլարտան Սինը նամ պիր գըթասը, իւք տէֆա օլարագ ագ տէնիզի կէչիպ Էսիթանէյէ վասլ օլմուշ տուր։ վաբօրու մէղքիւր քէօրրիւ քէմէրլէրինին ալթընտան տախի օճագ վէ տիրէքլէրինի եաթրարագ կէչէճէք տիր վէ պիր քէրէ տախի կէչիրմիշ տիր։ Վէ էլան թէրբասանէտէ օլուպ պիր իքի կիւնէտէք թամիր վէ թէավլէսի խութամ պուլաճաղընտան վէճէրը մէշրուհ իւզրէ իշլէյէճէք տիր, վէ իշէ եարատըղը հալտե պու մագուլէ վաբօրլարտան պաշգա բէք չօգլարը տախի Էսիթանէյէ կէլէճէք տիր։

— Ֆրանսըզ եէտինտէ օլան քեաֆֆէյի Ռուսիա եէսիրլէրի կէչէն չարշամպա կիւնիւ Աստրարտա քեայինմանասթըրլարա նագլ օլունմուշտուր։ Վէ Ֆրանսըզ ճէնէրալը Լարշէ թէրաֆընտան հեր վէճճիլէ արամ վէ խթիրահէթլերինէ տէվամ օլունմուշտուր։

— Տուէլը միւթէֆիգէ տօնանմալարընն նրսֆը հեր նէ գատար Պալթիգտէն ավտէթ իթմիշլէր խստ տիկեր նրսֆը Պալթիգին Ճէնուպ թէրաֆընտա օլան Ռուսիանըն Իէվել լիմանընը քեշֆ իթմիշ օլտուղլարընտան գըշլըգ լիմանլարընա կէլմէզտէն էվվել պու պէլտէյի վուրմալարը տախի մէմուլ տուր։

— Վիէննա իւզէրինտէն կէլէն սօն հավատիսլէրէ նազարէն Էվասթօբոլուն ֆէթհինտէ Ռուսիանըն թէլէֆի 19 պին նէֆէրէ պալիզ օլուպ, օն ալթը ճէնէրալ վէ փէք ջոք զապիթլէր տախի ֆէվզթ վէ մէճրուհ օլմուշլար տը։

— Լյքսերը Լյուրոբա զաղէթալէրի գավլինճէ պու էնտատէ վէ մէմալիքի Լյֆլագխէ հագգընտա Էսսթրիա տէվլէթի իլէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տէվլէթլերի պէյնինտէ վաֆիր միւքեաթէպէ վէ միւքեալէմէ վագի օլմուշ իսէ տէ, Էսսթրիանըն Ռուսիա եէրինէ մէմիլքեթէյնը մէղքիւրեթէյնե հիմայէթի տիկեր տէվլէթլեր թէրաֆլէրինտէն գապուլ օլունմամըշ տը, սայրը հավատիսլէրէ նազարէն Ֆրանսըզըն Թունա սէվահիլինէ վէ Գուզտանա վէ Իրութ ճիվարընա պիր օրտու կէօնտէրճէյի կիւն պէ կիւն թէվթուր պուլմագտա տը։

— Սօն եաղմուրլարտա Թունա չայը եիւքսէլմիշ վէ Դալաս ճիվարընտա օլան վաֆիր պուղտայ կէմիլէրի օր վէճճիլէ տէնիզ չըգապիլիր օլտուղլարընտան Էսիթանէյէ զամանը իֆրաթ պահայա չըգմըշ իսէ տէ, չօգ սիւրմէյէճէյի մէմուլ տուր։

ԳԱՄՊԻՏՕ ՖԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՄԷ ԻԼԷ

ՄԱԱ ԸՍՐՕՆԹՕ

21 · ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1855 ·

	Ղուրուշ
Լօնտրա օթուղ պիր կիւն վասէ	· · · · ·
Բէկղալիք · 3 այ վասէ	143½—142½
Փարիս · · · » · »	227--127½
Մարսիլիա · » · »	· 227--226
Ամստրտամ · » · »	· · · · ·
Վիէննա · · » · »	· 508--512
Թրիեսթէ · · » · »	· 508—510
Լիվորնո · · » · »	· · · 195½
Ճէնովա. ԹՕՐԻՆՕ »	· · · · ·
Օտէսսա · · » · »	· · · · ·

ՄԷՍՔԻԻԷԼԱԹ ՖԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՄԷ ԻԼԷ

24 · ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1855 ·

	Ղուրուշ
Մէճիտիէ լիրա սահէտ	134⅝--134¾
» 20 լիք կիւմիւշ	· · · 26⅞
Մէճմուհիէ 20 լիք ալթըն	· · · 28⅝
Ամիգ սահ	· · · 26¼
Մահմուտիէ	· · · 115
Ճէմիտ սահ	· · · 25
Մըսրը լիրասը	· · · 147
Ինկիլիզ լիրասը	146⅝—146¾
Ֆրանսըզ 20 ֆրանգլըգ	116¼—116⅜
» 5 » կիւմիւշ	· · · 29
Բուսիա իմբէրիալ ալթունն	120½—120⅝
» գարպովանց	· · · 25½
Ղէմրէ սօղան ալթունի	· · · 206½
» գրիմից չարգլը	· · · 76¾
» գուշլու բիալ	· · · 31
Սպանիա տօղրին ալթունու	· 482--485
» ամբէկլի բիալ	· · 53--53½
Խայրիէ · · · · ·